

Beleidsnota

VELON 2017-2022

**Met het oog op de kwaliteit van de lerarenopleider
en van het opleiden van leraren**

Inhoud

Inleiding	3
Geactualiseerde visie	4
VELON 2022: Activiteitenplan en realisatie	6
Activiteiten vanuit de vereniging	6
Initiatieven van leden	8
Realisatie	8
<i>Agenda voor realisatie, evaluatie en revisie</i>	10

Inleiding

VELON is de laatste jaren sterk gegroeid. Die groei betekent dat de organisatie een professioneler karakter moet krijgen en bij zo'n professionele organisatie hoort een meerjarenbeleid. Tijdens de algemene ledenvergadering van 2015 is deze wens geuit door de leden.

Een aantal ontwikkelingen maakt het noodzakelijk onze visie op VELON als vereniging van lerarenopleiders te actualiseren.

Er zijn drie ontwikkelingen die van belang zijn:

- *Discussie over de kwaliteit van de lerarenopleider en de lerarenopleidingen*
Meer kwaliteit en een borging van die kwaliteit via registratie worden niet alleen binnen de vereniging maar ook daarbuiten verlangd. Hiertoe hoort ook een, mede door het ministerie van OCW bepleite, ontwikkeling van vaststelling van kwaliteit van lerarenopleiders door het opzetten van een valide beoordelingssysteem en daaraan gekoppeld het inrichten en onderhouden van een register.
- *Veranderingen in de beroepsgroep*
De beroepsgroep is veranderd, onder meer door het samen opleiden. Dat betekent dat de beschrijving van de benodigde competenties aangepast moet worden. Ook de lerarenopleidingen zelf zijn aan het veranderen. Zo gaat er veel meer aandacht uit naar het uitvoeren van onderzoek als belangrijk middel voor de professionele ontwikkeling van lerarenopleiders en voor de kwaliteit van het opleiden van leraren. Dit vraagt van VELON als vertegenwoordiger van de beroepsgroep een sterkere profilering van haar beleid.
- *Pro-actieve VELON*
De noodzaak wordt alom beseft van een meer pro-actieve VELON, die zich manifesteert in landelijke discussies op actuele thema's. Bij de leden leeft de wens dat VELON en haar bestuur zichtbaarder worden voor de eigen leden en voor de buitenwacht, zoals scholen en instituten en het ministerie. Met een meerjarenbeleid geeft de VELON tevens richting aan een actieve participatie in nationale en internationale ontwikkelingen op het terrein van onderwijs en (leraren)opleidingen.

Dit zijn allemaal redenen geweest voor het bestuur van VELON om een nieuwe beleidsnota voor de komende vijf jaren op te stellen waarin opgenomen zijn:

1. een geactualiseerde visie; en
2. een activiteitenplan ten behoeve van de realisatie van die visie.

Geactualiseerde visie

In de huidige statuten (gepasseerd op 4 maart 2011) is het doel van de vereniging vastgelegd: het bevorderen van onderwijs, onderzoek en ontwikkeling van de opleiding en nascholing van leraren. VELON heeft een aantal jaren geleden in haar *missie* het doel van de vereniging verder geëxpliciteerd: het ondersteunen, organiseren en faciliteren van een platform voor ontmoeting van lerarenopleiders, het stimuleren van de professionalisering van individuele lerarenopleiders en de beroepsgroep als geheel, en belangenbehartiging met betrekking tot de kwaliteit van de professie.

Het realiseren van het doel van de vereniging kan volgens de meest recente statuten worden bereikt door:

- het houden van congressen, studiedagen en werkbijeenkomsten;
- het oprichten en in stand houden van studie- en werkgroepen;
- het beheren en in stand houden van het register van lerarenopleiders;
- het uitbrengen van adviezen aan personen en instanties die zich bezighouden met de genoemde activiteiten of anderszins daarvoor verantwoordelijkheid dragen; en
- het onderhouden van contacten met instituten voor de lerarenopleiding in universiteiten, hogescholen, scholen voor voortgezet onderwijs, middelbaar beroepsonderwijs en primair onderwijs.

Hoe ziet de nieuwe koers van VELON eruit? Waar moet VELON staan over vijf jaar?

Uiteraard vormen de statuten en de missie het uitgangspunt voor de bijstelling van de visie op VELON in 2022. De bevordering van de kwaliteit van de lerarenopleider en van het opleiden van leraren blijft voor het realiseren van de doelen uit de missie een belangrijke basis. De kennis, vaardigheden en ervaring die de leden bezitten zijn een effectief operationeel middel: zij vormen immers de basis voor de kwaliteit van de professie. Deze kwaliteit is vervolgens het uitgangspunt voor de wijze waarop de belangen van de beroepsgroep worden behartigd en komt tot uitdrukking in de veelgehoorde uitspraak binnen VELON dat kennisdeling en -ontwikkeling geïnitieerd wordt door leden en dat het resultaat bestemd is voor de leden: 'door en voor leden' dus.

De kennisdeling en -ontwikkeling dient echter niet meer exclusief voor gebruik voor professionalisering binnen de vereniging. Die kennis is ook van groot belang bij vertegenwoordiging van de professie buiten de vereniging en voor het kritisch volgen van onderwijsbeleid en van de uitvoering ervan en om de professie inhoudelijk te versterken. Professionele kennis is onontbeerlijk voor het adviseren van personen en instanties buiten de VELON op het terrein van opleiding en onderwijs.

Op deze wijze moet VELON zichtbaar worden als expert op het terrein van het opleiden van leraren en van lerarenopleiders en zich profileren als vertegenwoordiger van de beroepsgroep lerarenopleiders.

De visie op de positie en de functie van VELON wordt dan als volgt geduid.

- VELON is een vereniging die de professionele belangen van de beroepsgroep behartigt door activiteiten voor zowel leden als niet-leden te organiseren, en faciliteiten verschaft voor professionalisering in afstemming met instituten en scholen.
- VELON biedt voor lerarenopleiders, zowel leden als niet-leden, een platform voor samenwerking en professionalisering,
  - met als doel de kwaliteit van de individuele lerarenopleider, van de beroepsgroep en van de professie te versterken,
  - in de context van de kernopgaven die in het onderwijs gelden en die ook van toepassing zijn op lerarenopleiders: kwalificatie (pedagogische en (vak)didactische kennis en vaardigheden), socialisatie (normen, waarden en houdingen) en persoonsvorming (ontwikkeling van identiteit).
- De beoogde kwaliteit heeft een interne functie, namelijk het functioneren op hoog niveau van lerarenopleiders en van de professie, en een externe functie, namelijk het uitdragen van een visie op wat kwaliteit is ten behoeve van het onderwijs en het opleiden van leraren.
- Om de kwaliteit van het aanbod te realiseren, is een verdergaande professionalisering van de vereniging vereist; op bestuursniveau, op het niveau van inbreng van leden, en op het niveau van ondersteuning van de verenigingsactiviteiten.

De hiervoor geformuleerde functie van VELON over het benutten van de beoogde kwaliteit wordt op verschillende manieren geconcretiseerd.

- De versterking van de kwaliteit van VELON door het uitbreiden van het gemeenschappelijke kennisbestand van de leden. Dit doen we door leden uit te nodigen tot leren en professionaliseren en de resultaten te inventariseren en te mobiliseren via de activiteiten die VELON voor de individuele lerarenopleider, voor de beroepsgroep en voor de professie organiseert. Het inzetten van de verzamelde kennis en ervaring, ter bevordering van de kwaliteit van de beroepsgroep, geschiedt door lerarenopleiders in de gelegenheid te stellen gebruik te maken van het gemeenschappelijke kennisbestand van VELON. Dit geldt nadrukkelijk ook voor lerarenopleiders die (nog) geen lid zijn van VELON en voor de instituten en scholen waar lerarenopleiders werkzaam zijn.

- Het creëren van inhoudelijke ontmoetingsplaatsen binnen VELON ten behoeve van kennisarticulatie en kennisuitwisseling.
- Het inhoudelijk verbinden van personen en instanties aan VELON, door VELON-expertise beschikbaar te stellen voor bespreking, beoordeling en advisering van beleidsinitiatieven en gerelateerde activiteiten. Daarmee wordt het beeld versterkt van VELON als inhoudelijke expert en belangenbehartiger van de professie in landelijke discussies over onderwijs en opleidingen.

VELON 2022: Activiteitenplan en realisatie

De geactualiseerde en herijkte visie op het functioneren van VELON, gevoegd bij haar missie en in samenhang met de formulering van het doel in de statuten, wordt vertaald in acties. Deze acties worden georganiseerd voor individuele lerarenopleiders, ongeacht of zij lid zijn of niet, en voor de beroepsgroep, waaruit ook een gemeenschappelijk belang van lerarenopleiders en hun leidinggevenden blijkt.

Activiteiten vanuit de vereniging

Allereerst onderscheiden we activiteiten die geïnitieerd of geëntameerd worden vanuit de vereniging.

- Het inrichten van een professionele ondersteuning vanuit de vereniging voor activiteiten die door VELON of door leden van VELON worden georganiseerd.
- In stand houden en uitbreiden van themagroepen, die de expertise van VELON vormen op voor lerarenopleiders relevante terreinen (toegankelijk voor leden). De themagroepen vormen de inhoudelijke *backbone* van de vereniging. Door kennisontwikkeling en kennisdeling versterken zij enerzijds het gemeenschappelijk kennisbestand en bevorderen zij anderzijds de kennisarticulatie en de kennisuitwisseling.
- Inrichten van een professionaliseringsplatform dat beschikbaar komt voor de gehele beroepsgroep (leden en niet-leden). Het platform heeft elementen als kennisbasis, nieuwsbrieven, tijdschrift, vlogs, attenderingsberichten, etc. Het platform is vooral gericht op professionalisering en op het ontsluiten en openbaar maken van het aanbod voor professionalisering. Hiermee kan gezorgd worden voor een versterking van leren en professionaliseren door lerarenopleiders.
- Het inrichten van een digitale ontmoetingsplek voor het verspreiden van verenigings- en vakspecifieke berichten, naast het uitgeven van het tijdschrift en het publiceren van de artikelen op de website (voor leden en niet-leden).

- Het organiseren van een congres, een studiedag en desgewenst regionale activiteiten ten behoeve van kennisarticulatie en kennisuitwisseling (voor niet-leden gratis of tegen een gereduceerd tarief).
- Het doorontwikkelen van de kennisbasis voor de lerarenopleider, eveneens ten behoeve van kennisarticulatie en kennisuitwisseling (voor leden en niet-leden).
- Het sterker aan elkaar verbinden van onderzoek en professionalisering, bijvoorbeeld door via leerstoelen en lectoraten een platform voor ontmoeting van promovendi op het terrein van onderzoek naar het opleiden van leraren te creëren (voor leden). Ook zorgen dat onderzoek naar opleiden van leraren op de landelijke onderzoeksagenda van OCW, NRO, PO-raad en VO-raad komt.
- Het verbinden met en contacten leggen tussen lerarenopleiders en lerarenopleidingen aan universiteiten en hogescholen en met leerstoelen en lectoraten. Dit geschiedt door het onderkennen van een gemeenschappelijk belang van de kwaliteit van lerarenopleiders en lerarenopleidingen. Het gemeenschappelijk belang houdt tevens vernieuwing in van deskundigheid van lerarenopleiders en instituten/scholen van lerarenopleidingen, waarmee de kwaliteit van de professie is gediend (voor leden en niet-leden).
- Het aangaan van contacten met vertegenwoordigers van verenigingen die nu nog te weinig gesprekspartners zijn, zoals vakinhoudelijke verenigingen, onder andere ter versterking van aandacht voor de vakdidactiek.
- Het zoeken van aansluiting bij landelijke en regionale activiteiten: regionale Beta-steunpunten, Werkplaatsen Onderwijs (zie Sectorplan Onderwijswetenschappen, Lerarenagenda VSNU), e.d.
- Het ondersteunen van lokale activiteiten voor beginnende lerarenopleiders door een platform te creëren om deze activiteiten te verbinden (voor leden).
- Het doorontwikkelen van het registratiesysteem (zie het door OCW gefinancierde Doorontwikkelingsproject) en bijbehorende professionalisering. Registratie ook benutten als bindmiddel voor alle lerarenopleiders, ongeacht of zij VELON-lid zijn of niet. Hiermee het leren en professionaliseren van leraren en lerarenopleiders stimuleren en een bijdrage leveren aan de kwalificatie, socialisatie en persoonsvorming van lerarenopleiders.

Initiatieven van leden

Daarnaast zijn er initiatieven van leden, waarvoor de vereniging de condities creëert:

- Het organiseren en stimuleren van een klimaat van samenwerking door het ondersteunen van lokale en regionale initiatieven om lokale en regionale ontmoetingen te arrangeren over de grenzen van het eigen instituut of school (voor leden).
- Lokaal of regionaal organiseren van professionele leergemeenschappen. Initiatiefrijke leden krijgen ruimte en worden daarbij ondersteund om deze leergemeenschappen te organiseren. Waarmee leden (en niet-leden door lid te worden) verleid worden kennis te delen en te verbinden. Professionele leergemeenschappen die kennis ontsluiten voor de lerarenopleiders kunnen in het opleidingstraject een belangrijke rol vervullen, omdat we geen opleiding voor lerarenopleiders kennen. Daarentegen is er wel een gemeenschappelijke *body of knowledge* die daarvoor kan worden benut.
- Regionale nieuwsbrieven met bijdragen van leden (en niet-leden): lokale kennisontwikkeling delen, bijdragen leveren aan lokale experimenten, initiatieven ontplooiën voor ontwerpen en onderzoeken, e.d.

Realisatie

Deze activiteiten en initiatieven vergen een verandering van de organisatie.

Wil VELON als organisatie de hierboven geformuleerde doelen realiseren in een tijdsbestek van vijf jaar, dan is een andere opzet noodzakelijk. Deze nieuwe opzet is niet alleen gebaseerd op bovenstaande uitgangspunten voor wat betreft de realisatie van de visie, maar is ook gebaseerd op wensen die al geruime tijd binnen (het bestuur en bij de leden van) de vereniging leven en waartoe ook al initiatieven genomen zijn.

1. Voor de ondersteuning van de voorgenomen activiteiten is een (virtueel) *verenigingsbureau* nodig dat de volgende taakgebieden herbergt:
  - a. Coördinatie van de bureauwerkzaamheden door de ambtelijk secretaris van het bestuur. Hij/zij draagt zorg voor de continuering van beleid en uitvoering.
  - b. Eindredactie voor website en tevens voor het onderhouden van een netwerk binnen (contact met leden en met instellingen voor informatievoorziening) en buiten de vereniging (met stakeholders).
  - c. Administratieve en ict-technische ondersteuning van VELON-activiteiten.
  - d. Eindredactie tijdschrift
2. De vereniging kent een *Bestuur* met beleidsvoorbereidende en -uitvoerende portefeuillehouders. Op dit moment bestaat het bestuur statutair uit tenminste zeven personen. Mede vanuit professionaliseringsoogpunt wordt een bestuur met

een kleiner aantal leden geformeerd, echter wel ondersteund door een grotere uitvoerende organisatie.

3. Een *Ledenraad* wordt in plaats van Algemene ledenvergadering ingesteld. Naast efficiency zorgt een ledenraad voor een grotere betrokkenheid van leden bij het bestuur van de vereniging en daarmee voor een grotere bestuurskracht van de vereniging. De inrichting van de ledenraad vindt plaats conform de eisen die de statuten stellen aan de verdeling van doelgroepen in het Algemeen Bestuur.
4. Voor een beter besef en het delen van een gemeenschappelijk belang en voor het creëren van een grotere betrokkenheid wordt een *Adviesraad* (van stakeholders) ingesteld met vertegenwoordigers van: beleid (OCW), instituut (leraren)opleiders (ADEF, LOBO, ICL), schoolopleiders (PO-raad/VO-raad) (max. twee bijeenkomsten per jaar).
5. Voor het leveren van inhoudelijke adviezen over onderwijs en onderzoek op het terrein van opleiden van leraren wordt een *Onderzoekadviesraad* ingesteld, bestaande uit hoogleraren en lectoren (max. twee bijeenkomsten per jaar).
6. Het inrichten van themagroepen die dienst doen als platform voor kennisarticulatie en kennisuitwisseling, met zowel een interne functie, namelijk een bijdrage leveren aan leren en professionaliseren van leden, als een externe functie, namelijk de inbreng van inhoudelijke expertise VELON biedt voor lerarenopleiders, zowel leden als niet-leden van de professie op specifieke terreinen, en in landelijke discussies en notities over onderwijs en opleidingen.
7. Voor de regeling van de bestuurlijke verantwoordelijkheid voor het *Registratiesysteem* van de vereniging wordt een *Bestuurscommissie* van vijf leden ingesteld, met de coördinator voor registratie als secretaris. Het Doorontwikkelingsproject, extern gefinancierd, valt hier ook onder.

De agenda met betrekking tot de realisatie van de activiteiten en initiatieven gedurende de komende vijf jaar is opgenomen in de tabel op bladzijde 10.

Het Doorontwikkelingsproject heeft een eigen agenda. Waar nodig en gewenst kunnen door wederzijdse betrokkenheid synergievoordelen voor vereniging en project worden behaald.

Agenda voor realisatie, evaluatie en revisie

2016	Behandeling binnen de vereniging, vaststelling door bestuur, goedkeuring door Algemene Ledenvergadering, en statutenwijziging. Continuering themagroepen (zie punt 6).
2017	Start inrichting verenigingsbureau (1), instellen Ledenraad (3), en Adviesraden (zie punten 4 en 5).
2018	Formalisering verenigingsbureau (zie punt 1), benoeming bestuur in nieuwe samenstelling (zie punt 2), inrichting bestuurscommissie voor registratie (zie punt 7).
2019	Evaluatie vernieuwingen 2016 en voorstellen voor revisie
2020	Evaluatie vernieuwingen 2017 en voorstellen voor revisie
2021	Evaluatie vernieuwingen 2018 en voorstellen voor revisie